

Problemen bij het plannen van handelingen (apraxie)

Apraxie is een probleem in het plannen van handelingen. De persoon kan de handeling vaak wel nog spontaan uitvoeren, maar ondervindt problemen als dezelfde handeling op vraag uitgevoerd moet worden.

Soorten

- **Actieplan gestoord**
  Deelhandelingen kunnen wel worden uitgevoerd, maar het plan ontbreekt om deze tot een zinvol geheel samen te brengen. Bv. het nalaten van deelhandelingen, een verkeerde volgorde van deelhandelingen of een verkeerd gebruik van voorwerpen.
  Bv. iemand poetst zijn tanden maar vergeet de handeling om tandpasta te gebruiken.
- **Doelgericht bewegen gestoord**
  De persoon met apraxie begrijpt de opdracht. Hij kan zo nodig de taak uitleggen, maar is niet in staat om dit in doelgericht bewegen en adequaat handelen om te zetten. Automatismen lukken wel.
- **Verbale apraxie**
  Het voortdurend zoeken naar de juiste articulatieplaats van klanken. Het bewust spreken is gestoord, terwijl het automatisch spreken beter verloopt. De fouten zijn niet consequent. Dit kan samen met afasie of dysartrie voorkomen.
- **Orofaciale apraxie**
  Lip-, oog-, tong- en mondbewegingen kunnen niet goed uitgevoerd worden als het gevraagd wordt. Denk aan fluiten, tong uitsteken, fluisteren, knipperen met de ogen.

Een mildere vorm van apraxie wordt dyspraxie genoemd.

azdelta
Uw ziekenhuis.

Deze brochure is laatst aangepast op 15/12/2020 0520 5284-NL

Tips

- Toon begrip voor de problemen die de persoon momenteel ondervindt. Laat duidelijk merken dat u hem/haar tracht te begrijpen en te steunen.
- Breng orde en regelmaat in de omgeving zodat de persoon een gevoel van veiligheid krijgt. Creëer een rustige omgeving.
- Probeer niet alles uit handen te nemen. Begeleid in de handelingen die de persoon dagelijks moet uitvoeren, zodat het een automatisme wordt.
- Zorg dat de persoon het geleerde uit de therapie kan toepassen in de thuissituatie. Vraag gerust informatie aan de logopedist en ergotherapeut.
- Wanneer herhaaldelijke pogingen mislukken, laat het gesprek dan even rusten en probeer het later nog een keer of maak gebruik van een andere manier van communiceren (gebaren, schrijven...). Belangrijk is om geduld te hebben en de persoon te laten uitspreken. Vraag hiervoor informatie aan de logopedist.

Bron: dienst fysische geneeskunde